

אזוביון שעיר נמצא בהרי-אילת

דודי ריבנר, קיבוץ אילות וחוג כלנית - dudi.rivner@gmail.com

צילום: ד. כרמלי, א. שפירא ©

הביא לדפוס: אבי שמידע

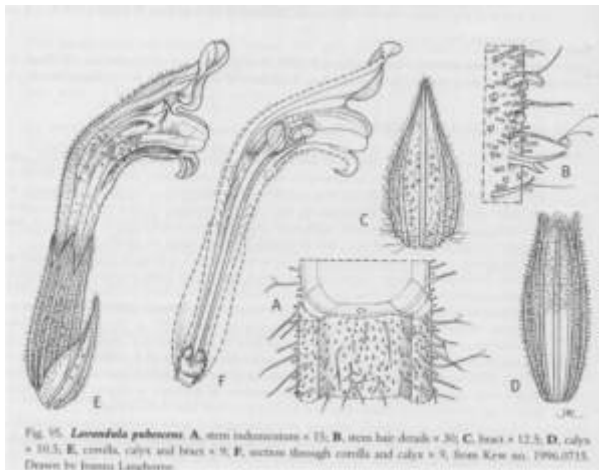
תצפית: 12.12.2020

פרסום: 1.2.2021

תקציר: אנו מדווחים כאן לראשונה על מציאת **אזוביון שעיר** *Lavandula pubescens* באזור נחל עתק אשר בחלק הגירני של הרי אילת. זהו מין סודני נדיר בישראל אשר עיקר אוכלוסיותיו ידועות מבתי-גידול לחים בשולי מעיינות וקניונים במדבר-יהודה. באזור הנגב מין זה נדיר ביותר וטרם נמצא בהרי אילת. עד כה היה ידוע לי רק על 4 פרטים שלאזוביון שעיר בהרי-אילת ליד נחל ברך מדרום לבקעת עובדה.

=====

אזוביון שעיר *Lavandula pubescens* הוא מין סודני נדיר בישראל אשר עיקר אוכלוסיותיו ידועות מבתי-גידול לחים בשולי מעיינות וקניונים במדבר-יהודה. לעומת בן סוגו **אזוביון מדברי** לאזוביון שעיר עלה רחב גזור לאונות מעוגלות ושטח העלה בעל שערות מרווחות פלומתיות. תפחת האזוביון השעיר צפופה בעוד זו של הא.המדברי רווחה בין הפרחים. באזור הנגב האזוביון השעיר נדיר ביותר וטרם נמצא בהרי אילת דרומית למכתש תמנע. האוכלוסיה החדשה נמצאה בסעיף הדרומי של נחל עתק, בסך הכל נספרו כ-עשרים וחמישה פרטים.

מימין: אזוביון שעיר *Lavandula pubescens* פלורה סומלי, אופסון-2004, משמאל: איור-קו אזוביון שעיר, אופסון-2004

מסתבר ששבועיים לפני כן מצאנו על קצה המצוק מעל ערוץ הנידון קבוצה קטנה של שיחי אזוביון שעיר וכנראה זהו המקור לפרטים אשר נמצאו למטה באפיק העתק. עד כה חשבנו כי בהרי אילת, או ליתר דיוק בנגב הרחוק גדלים רק ארבעה פרטים בלבד, בנחל ברך אשר מצופן לקו המצוקים של שפת מכתש תמנע.

מימין: אזוביון אנטינאה מין-ויקרי לא.שעיר, אופסון-2004, משמאל: מפת תפוצה של אזוביון אנטינאה, אופסון-2004

והנה בטיול שערכנו באזור נחל עתק מצאנו בתחילת דצמבר 2020 קבוצה של שיחי אזוב גדלים בתוך סדקים לחים לאורך המצוקים של נחל עתק דרומי. התופעה של סדקים שמהם עולה 'הבל לח' מוכרת מכמה מקומות לאורך המצוקים ואכן בקרבת מקום ישנו סדק כזה. תופעה זו מסבירה אולי את קיומם של קבוצת אזוביונים ז; למטה באפיק שקיבל מנה יפה של גשם מצאנו את הפרטים היפים והמפותחים יותר של האזוביון השעיר. חלקו התחתון של המדרון הוא שביל מסומן העולה לעץ שיטה שעל דרך הפטרולים הישנה. ערוץ זה מקביל לנחל עתק הדרומי ויש בו כמה מפלים שניתן לעוקפים על נקלה; אפיק נחל עתק עצמו חותר בשכבות גיר, גבס וחרסיות אך קטע זה כמעט ואיננו מטויל .

מימין: איור-קו א. ציטריאודורה מין ויקרי לא.שעיר, אופסון-2004, משמאל: מפת תפוצה של א. ציטריאודורה אנדמי תימן, אופסון-2004

ספרות:

Upson T and Andrews S 2004 The Genus *Lavandula*, The Royal Botanical Gardens Kew, England

מימין: אזוביון שעיר כפר-יהושע, צילם א.שפירא ©, משמאל: אזוביון שעיר *Lavandula pubescens* נ.עתק-אילת, צילמה ד. כרמלי ©

אזוביון שעיר *Lavandula pubescens* נ.עתק-אילת, צילמה ד. כרמלי ©

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

לציטוט: ריבנר ד 2020 אזוביון שעיר *Lavandula pubescens*, נמצא בהרי-אילת. כתב
עת "כלנית" 8.

=====